

Lektionsplanering - Åk 4-6

SOCIALA MEDIER OCH RELATIONER

Syfte

Den här lektionen handlar om sociala medier och relationer. Det handlar om hur vi förhåller oss till varandra framför eller bortom skärmen och om vår egen självkänsla.

Från läroplanen

I läroplanens två första kapitel står det att:

”Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana.” (kapitel 1, s 6)

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter.” (kapitel 1, s 8)

Det står också att eleven ska få ”kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan”(kapitel 2, s 14)

I det centrala innehållet i svenska för årskurs 4-6 ska eleverna även delta i ”Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer” (kursplanen i svenska, s 233)

Det här behöver du till lektionen:

- Sidan 3-6 utskriven till varje elev från arbetsboken ”Sånt som rör sig i huvudet” Finns längst bak i detta häfte.
- En skärm som du kan visa filmklippet på.
- Samtalsregler som du visar på skärmen eller skriver ut från hemsidan

Samtalsregler (tidsåtgång: 5 min)

Innan du börjar med lektionen, kom överens med klassen om vilka samtalsregler ni ska ha eller påminn om de som ni kanske redan har. Här finns förslag på samtalsregler ni kan använda:

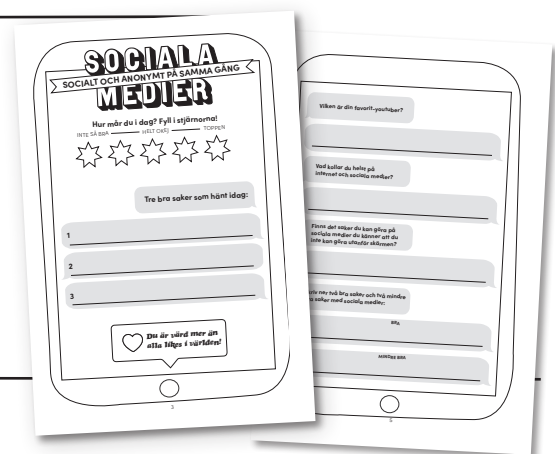
Samtalsregler Suntprats webbsida:

<https://suntprat.se/wp-content/uplo-ads/sites/314/2024/10/bordsryttare-samtalsregler-suntprat.pdf>

Uppvärmning (tidsåtgång: 10 min)

Dela ut sidan 3 och 5 från ”Sånt som rör sig i huvudet” (se sista sidorna) och låt eleverna fylla i. Ta sedan en stund och låt de elever som vill berätta vad de skrivit och eller låt dem berätta i par.

Äventyrlandet – filmklipp med samtalsfrågor (tidsåtgång: ca 20 min)

Samtalsfrågorna nedan är tänkta att användas tillsammans med filmen, men kan också användas fristående. De används med fördel i grupp, men kan också användas för egen reflektion.

Länk till film: <https://suntprat.se/material/livet-online-aventyrlandet/>

Se filmen och läs igenom frågorna innan så du kan välja ut vilka du tror passar din klass bäst.

Använd gärna metoder som EPA (fundera Enskilt, diskutera i Par, diskutera Alla) eller bikupor för att fundera på frågorna i par eller mindre grupper och ta sedan upp frågor i helklass.

Diskussionsfrågor:

- På internet kan du vara precis vem som helst. Vad kan vara bra och dåligt med det?
- Många bilder på sociala medier är redigerade. Vad är bra och dåligt med att använda filter eller redigera sina bilder?
- Vad är det bästa med sociala medier?
- Tycker du en vuxen ska få ha lösenordet till sitt barns sociala medier-konton? Varför? Varför inte?
- Det finns åldersgränser på alla spel i Sverige. Det finns till datorspel, TV-spel och appar. Varför är det så, tror du?
- En kompis du aldrig träffat, bara har chattat med, vill att ni ska träffas ansikte mot ansikte. Vad gör du?
- I spel, på sociala medier, bland streamers och youtubers kan det ibland sägas väldigt taskiga saker till varandra eller om andra. Det kan vara svordomar, elaka kommentarer eller andra saker som gör någon ledsen. Varför är det så?
- En del familjer har "skärmtid". Vad kan vara bra och vad kan vara dåligt med skärmtid?
- Din kompis berättar om ett kul spel, och tycker du ska vara med. Du vill verkligen börja spela, men de vuxna säger nej. Vad gör du?
- Tänk dig att du skapar ett spel eller ny sociala medier-app. Vilka är de fem viktigaste sakerna att få med tycker du? Varför?

Att ta ställning (tidsåtgång: ca 15-20 minuter)

I den här övningen får gruppen träna på att ta ställning.

I övningen ställer du påståenden som eleverna ska ta ställning till omedelbart och inte titta på vad andra svarar. Låt eleverna resa sig upp när de vill visa att de håller med eller sitta kvar för att visa att de inte håller med.

Efter varje påstående ges möjlighet att motivera sitt val. Lyft gärna egna påståenden som är relevanta för just er grupp. Syftet med övningen är att tillsammans reflektera över vänskap och dilemman.

Säg till gruppen:

Vad är det att vara kompis egentligen? Och hur gör man? Ni ska få svara på några ja- och nej-frågor. Det kommer finnas möjlighet att kommentera, men till att börja med gäller det att svara direkt, utan någon tid att tänka efter. Det finns inga rätt eller fel svar, och det är alltid okej att ångra sig.

Påståenden:

- Det är viktigt att ha en bästa kompis.
- Det är svårt att säga nej till sina kompisar.
- Det är lättare att säga ifrån framför en skärm än ansikte mot ansikte.
- Att inte berätta är det samma som att ljuga.
- Att vara vänner på framför en skärm är lika mycket "på riktigt" som vänner som träffas fysiskt.
- Det är bättre att ljuga än att säga till någon att den inte får vara med.
- Det går att vara kompis med en vuxen.
- I skolan är det lätt att hitta vuxna att säga till när någon blir retad, slagen eller mobbad.
- Det är svårt att vara kompis med den som är utanför.
- Det går att vara kompisar hela livet.

Extrauppgifter

De här uppgifterna kan ni göra om det finns tid över eller ge till elever som blir snabbt klara.

Sånt som rör sig i huvudet – sidan 4 (tidsåtgång: ca 15-20 min)

Läs texten högt för eleverna eller låt dem turas om att läsa högt.

Använd EPA-metoden till frågan längst ner på sidan 4 i Sånt som rör sig i huvudet.

E – Enskilt. Ge några minuter till att eleverna tyst själva får tänka och skriva kring hur de själva tänker.

P – Par. När några minuter har gått, para ihop eleverna två och två och låt dem berätta för varandra vad de tänkt på och eller skrivit ner på sitt papper/arbetsbok.

A – Alla. Låt de elever som vill berätta i helklass vad de funderat på ELLER låt varje par berätta något om vad de pratat om. Skriv på tavlan vad klassen kommit fram till.

Uppdrag

Dela ut sidan 6 från Sånt som rör sig i huvudet.

Läs uppgiften högt för eleverna. Låt dem diskutera i par om vad man skulle kunna skriva som positiv kommentar till bilden. Låt sedan var och en skriva sin egen kommentar.

Avsluta övningen med att skriva ner tillsammans på tavlan bra exempel på positiva kommentarer man kan skriva på någons bild eller videoklipp/reel.

Avslutning (tidsåtgång ca 5-10 minuter)

Avsluta lektionen med att diskutera hur de upplevde lektionen, om de lärt sig något nytt och vad de tar med sig från dagens lektion.

Om Suntprat

På Suntprats webbsida finns fler material för tweens och tonåringar och hela boken "Sånt som rör sig i huvudet". <https://www.suntprat.se>

SOCIALA

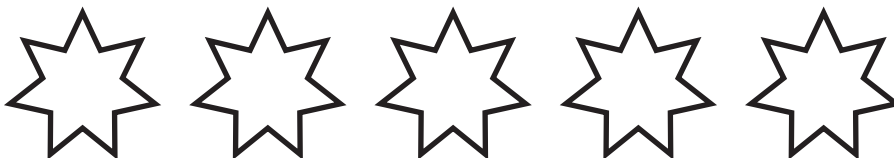
Sånt som rör
sig i huvudet
SIDA 3

SOCIALT OCH ANONYMT PÅ SAMMA GÅNG

MEDIER

Hur mår du i dag? Fyll i stjärnorna!

INTE SÅ BRA ————— HELT OKEJ ————— TOPPEN

Tre bra saker som hänt idag:

1

2

3

**Du är värd mer än
alla likes i världen!**

Vilken är din favorit-youtuber?

Vad kollar du helst på
internet och sociala medier?

Finns det saker du kan göra på
sociala medier du känner att du
inte kan göra utanför skärmen?

Skriv ner två bra saker och två mindre
bra saker med sociala medier:

BRA

MINDRE BRA

JONNA

Eli gick långsamt mot skolan medan klumpen växte i magen. Han tog upp mobilen och läste kommentarerna under sitt senaste inlägg. Orden gjorde lika ont den här gången. Kanske tolkade han dem fel? Han kanske bara missförstått alltihop.

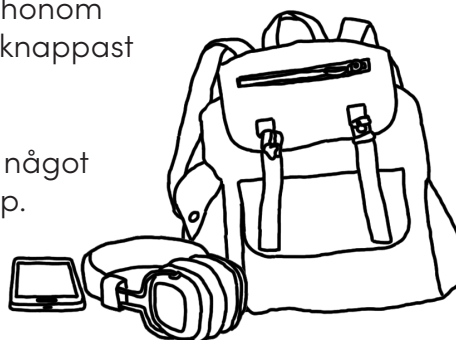
Någon ropade. Han vände sig om och såg Jonna komma springandes. Jonna såg genast vad det var Eli gick och tittade på.

– Vi måste göra något, Eli! Säg till någon lärare eller dina föräldrar. Det är inte okej att de skriver sånt där till dig! Om inte du säger något gör jag det.

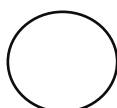
– Nej! utbrast Eli. Tänk om de får reda på att det är du som har skvallrat. Då får du också en massa hat. Vi släpper det bara, okej?

De fortsatte tysta mot skolan. Strax innan skolgården gick de åt var sitt håll. Jonna tog upp sin mobil. Hon skrollade fram till Elis inlägg, och kunde se att kommentarerna om honom hade blivit fler och värre. Detta skulle knappast få Eli att må bättre.

Ilskan kokade i henne! Hon ville skriva något tillbaka. Ville skrika, få stopp på alltihop. Men Eli hade ju sagt att hon inte skulle göra någonting.

Din kompis blir mobbad i sociala medier, men vill inte att du ska berätta för någon. Vad kan du göra?

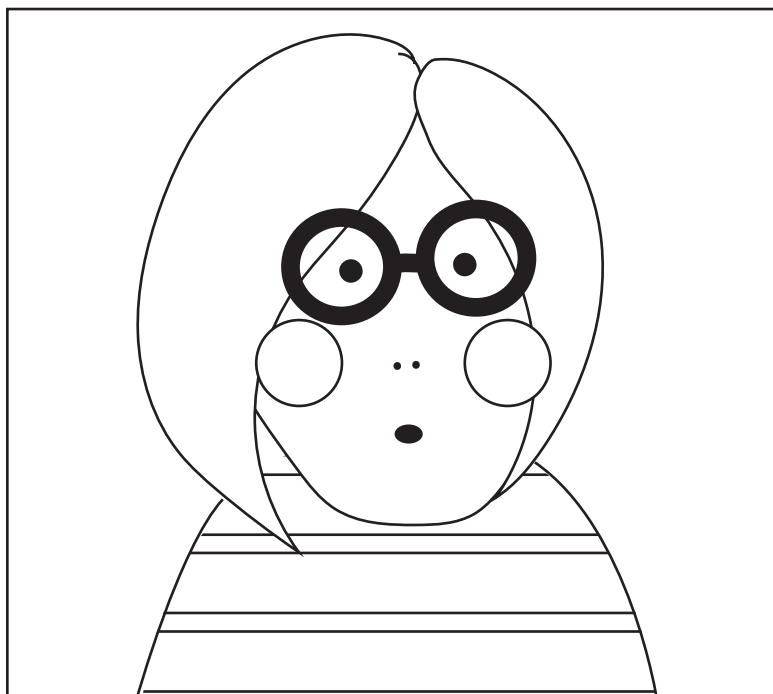
UPPDRAG

Elaka kommentarer påverkar oss mer än vi tror. Oavsett om de skrivs av troll eller människor vi känner gör det ont. Det kan vara svårt att säga ifrån själv när någon skriver något taskigt, men vi kan hjälpa varandra. Vi kan fylla kommentarsfältet

med positiva och fina saker i stället! Det kan både peppa personen och göra att fler hänger på och skriver schyssta grejer.

I inlägget nedan får *_suntpratgirl07* ett gäng taskiga kommentarer om sitt utseende. Skriv en positiv kommentar för att motverka trollden!

 _suntpratgirl07

_suntpratgirl07 Nya glasögon! 🧐

lalali 😞😞😞

hast_haj Vem lärde dig om smink? #görömgörätt

kallevalle haha kolla här @skrt_he

DU! Lägg till en positiv kommentar